

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 01.09.2021
FU-sak: xx/21		Arkivsaknr.:

Horisont Europa – planer for mobilisering ved UiB

Bakgrunn.

EUs niende rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont Europa, startet opp 1. januar 2021. Budsjettet er på EUR 95,5 milliarder, og programmet varer i perioden 2021-2027. Norske aktører har lyktes godt i det foregående Horisont Europa, og i regjeringens nye strategi for norsk deltakelse i Horisont Europa¹, økes målet om norsk retur til 2,8 prosent av totalbudsjettet for Horisont Europa. Til sammenligning var returmålet for Horisont 2020 (H2020) to prosent.

Denne saken gir en kortfattet informasjon til Forskningsutvalget om status for arbeidet med å implementere Horisont Europa ved UiB. Forsknings- og innovasjonsavdelingen (FIA) vil etter hvert komme tilbake til FU med flere saker om de ulike delprogrammene i Horisont Europa, der vi vil belyse ulike forhold knyttet til oppfølging og mobilisering av disse programmene ved UiB.

UiB gjør det bra i EU.

Tall fra Tilstandsrapporten 2021², viser at UiB henter inn mest EU-midler per faglige årsverk sammenlignet med de 21 andre statlige universiteter og høyskoler.

På slutten av H2020 fikk UiB en solid uttelling der fem av våre fremste forskere³ fikk tildelt ERC-stipend til ny og banebrytende forskning.

UiB har også hatt god uttelling på Marie Skłodowska-Curie Actions-Individual Fellowships (MSCA-IF), der erfarne forskere som vil styrke sin karriere i utlandet, eller komme fra utlandet til Bergen, søker om stipend på 1-3 år. Ved siste tildeling fikk UiB ni nye stipend, og UiB har med dette en suksessrate i MSCA-IF på 18% i H2020s programperiode, som ligger over gjennomsnittet i Europa (14-15%).

Flere av våre forskningsmiljø har gjennom H2020 koordinert store, internasjonale forskningsprosjekt med flere partnere under delprogrammet *Societal Challenges*, og dette gir erfaring og internasjonal prestisje som bidrar til å øke mulighetene for nye tilslag. Flere av disse prosjektene pågår fortsatt.

---

¹ [Strategi for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet - regjeringen.no](#)

² [Flere sliter med å øke potten de henter fra EU \(khrono.no\)](#)

³ <https://www.uib.no/en/research/95608/european-research-council-erc-grants>

De siste oversiktene fra Forskningsrådet (april 2021) viser at UiB hadde like stort gjennomslag i *Societal Challenges* som UiO, men litt under NTNU i antall prosjekter og prosjektmidler. Målt i forhold til institusjonsstørrelse gjør UiB det likevel best, og UiB har klart høyest suksessrate. Samtidig sender UiB noe færre søknader enn institusjonsstørrelsen skulle tilsi.

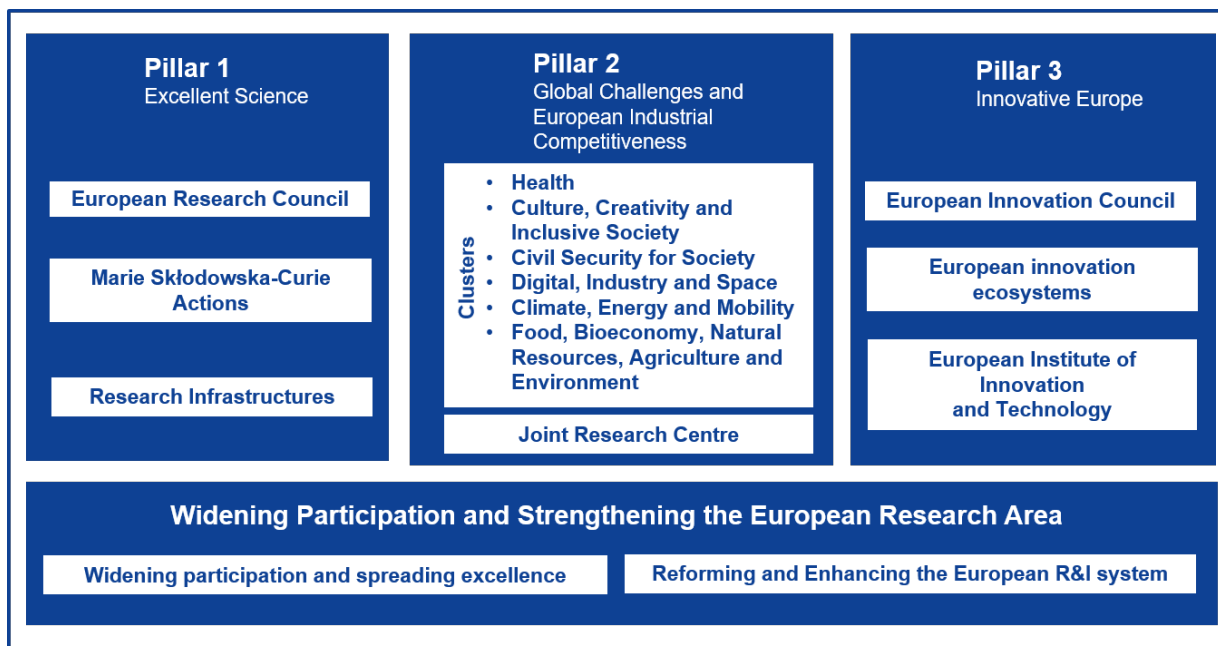
Tabell 1:

	ANT. DELTAKELSER			EU-STØTTE			KOORDINATORER		Institusjonsstørrelse	
	i søkn.	i innstilte søkn.	Suksess-rate deltakelse	i søkn. (mill. euro)	i innstilte søkn. (mill. euro)	Finansiell suksessrate	i søkn.	i innstilte søkn.	Faglige årsv. 2020	Euro pr årsv.
UiB	171	54	31,6 %	104	27	26,2 %	33	6	2340	11623
UiO	247	54	21,9 %	137	28	20,3 %	42	10	3679	7550
NTNU	526	87	16,5 %	333	53	15,9 %	99	14	4927	10748
Nasjonalt	1344	271	20,2 %	780	145	18,6 %	238	39		

Mulighetene i Horisont Europa for UiB.

Horisont Europa er inndelt i tre ulike Pillarer, slik det vises i Figur 1 under.

Figur 1.

Under **Pillar I** videreføres satsninger fra H2020 på den banebrytende, nysgjerrighetsdrevne forskningen under Det europeiske forskningsrådet (ERC), Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) og

forskningsinfrastruktur. ERC ble etablert i EU i 2007, og regnes som den fremste europeiske finansieringsinstitusjonen for fremragende forskning, på grunn av den harde konkurransen med de aller beste forskerne i hele Europa. Et av målene med ERC er også å tiltrekke toppforskere fra land utenfor Europa.

Forskningsutvalget besluttet i begynnelsen av 2020 å samle seg om en felles prosess for å få flere forskere til å søke ERC. Forskningsutvalget ønsket å flytte fokus fra tilslagsprosenter til å styrke motivasjonen til å søke. Målet har vært å senke terskelen, og øke forventningene, til at flere forskere bør søke. Utvalget ble enig om å utvikle et felles sett med interne ambisjonsmål på alle fakultet for hvor mange søknader vi bør jobbe for å få frem i alle ERC kategorier. Særlig Starting Grants for yngre lovende forskere er viktig i et langsiktig perspektiv for å utvikle og beholde de beste forskerne på UiB. I løpet av 2020 utviklet fakultetene egne ambisjonsmål knyttet til søknadsvolum i 2020-2023.

Under Pillar II er det etablert seks brede klynger (clusters) som viderefører satsninger på samfunnsutfordringer under H2020. Dette er samfunnsutfordringer som svarer på de store spørsmålene i vår tid. Hver enkel klynge er inndelt i ulike tematikker og utlysninger, og felles for de alle er at utlysningene retter seg mot å løse samfunnsutfordringer som ikke kan løses av et fagmiljø alene. Kriteriene under Pillar II stiller krav til både *excellence – impact – implementation*. Søknadene skal gjøre rede for forskningsfronten innen sitt fagområde. Impact, kan være både vitenskapelig og / eller samfunnsrelatert. Vitenskapelig impact kan for eksempel være å utvikle en ny metode eller tilføre ny kunnskap på et område man ikke vet noe om. Det er flere fagmiljø ved UiB som oppgir at de tematiske satsningene har en innretning som korresponderer med deres forskningsfelt. Samtidig er det også fagmiljø ved UiB som ikke kjenner seg igjen i de ulike tematiske innretningene. UiB ønsker å komme i dialog med disse miljøene med opplegg for hvordan man sammen med fakultetsledelse og fagmiljø kan legge til rette for økt mobilisering også mot de tematiske programmene. Flere fakultet har uttrykt et ønske om at Forsknings- og innovasjonsavdelingen skal bistå fakultetene med å fasilitere for tverrfaglighet, som er en sentral komponent i Pillar II.

Under Pillar III finner man nyvinningen, *Det europeiske innovasjonsrådet* (EIC). Under EIC vil det bli mulig for UiBs forskere å søke finansiering til banebrytende og innovative idéer og teknologier med kommersialiseringspotensiale. UiBs innovasjonsprogram, UiB idé⁴, ble lansert i vår og gir ansatte og studenter ved UiB muligheter til å teste ut innovasjonsideer i tidlig fase. Med UiB idé vil forskere og studenter gis muligheten til å få mer målrettet støtte og bistand til også å koble slike ideer mot virkemidlene i Pillar 3.

Planer for mobilisering.

UiB vurderer nå ulike måter å tenke mobilisering på, og vil starte først med et opplegg for forskere og fagmiljøer som er interessert i å vite mer om EUs programmer og vurderer å søke om midler fra Pillar I og Pillar II.

---

⁴ [UiB lanserer nytt innovasjonsprogram | Aktuelt | UiB](#)

Forsknings- og innovasjonsavdelingen er i gang med å utvikle et støtteverktøy som skal kunne scanne aktuelle utlysninger og koble de mot relevante fagmiljø. Et slikt verktøy skal bidra til å koble ulike fagmiljø til tverrfaglige utlysninger, og således hjelpe forskere med tverrfaglighet i prosjekter.

[UiBs Brusselkontor](#) er et viktig virkemiddel for å synliggjøre UiB i EU. Kontoret bidrar blant annet med å øke kunnskapen om EU blant fagmiljøene ved UiB, og fasiliterer for nettverksbygging og promotering av fagmiljø i Brussel. Det meldes allerede om økende aktivitet fra UiBs fagmiljøer utover høsten om å kunne bruke Brusselkontoret til ulike former for workshops og nettverksmøter med partnere.

Våren 2021 etablerte UiB et [EU-forum](#). UiB ønsker å samordne tiltak og initiativer for å stå bedre rustet til å påvirke EUs policyprosesser på nasjonalt og europeisk nivå, og EU-forumet skal bidra til å koordinere ulike påvirkningsprosesser, og med å øke kompetanse om EU ved UiB.

Samarbeidet mellom UiB og NORCE blir et viktig fundament for fagmiljø som vil søke muligheter i Pillar II. UiB og NORCE leverte i år en rapport [«Sammen for å skape – styrke samarbeidet»](#), som legger grunnlaget for et styrket samarbeid mellom de to institusjonene.

Saken legges med dette fram for utvalget til informasjon.